Становище на Европейския икономически и социален комитет — Допълнителни съображения относно Препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната

(COM(2021) 742 final)

(становище по собствена инициатива)

(2023/C 75/07)

Докладчик: **Juraj SIPKO**

Решение на Пленарната асамблея	22.3.2022 г.
Правно основание	член 52, параграф 2 от Правилника за дейността
	становище по собствена инициатива
Компетентна секция	„Икономически и паричен съюз, икономическо и социално сближаване“
Приемане от секцията	6.10.2022 г.
Приемане на пленарна сесия	27.10.2022 г.
Пленарна сесия №	573
Резултат от гласуването	
(„за“/„против“/„въздържал се“)	170/1/2//

1. **Заключения и препоръки**

1.1. ЕИСК отбелязва, че настоящото икономическо развитие на еврозоната и на Европейския съюз се характеризира с особено високо равнище на икономическа, геоикономическа и политическа несигурност. Тази несигурност произтича от две текущи системни сътресения — продължаващото разпространение на COVID-19 и руското нашествие в Украйна. Съществува и нов риск, свързан с разпокъсаността на секторите на международната търговия, плащанията, капиталовите и финансовите пазари, включително производството, научните изследвания и транспорта. Системните рискове доведоха до огромно натрупване на държавен дълг и растеж на инфлацията. Въпреки това борбата с изменението на климата продължава да бъде най-голямото предизвикателство, пред което са изправени еврозоната и държавите — членки на ЕС.

1.2. ЕИСК отново заявява, че борбата срещу продължаващото разпространение на COVID-19 далеч не е приключила. Поради това следва да се предприемат всички целесъобразни и системни мерки за справяне с болестта, като същевременно ЕС се подготви за други потенциални епидемии и пандемии. ЕИСК подчертава, че най-високият процент на възвръщаемост на инвестициите, видно от натрупания през последните две години, е в сектора на здравеопазването.

1.3. ЕИСК подкрепя прекратяване на руската агресия и войната в Украйна и възстановяването на териториалната цялост на Украйна. Това може да създаде условия за стабилен, приобщаващ и устойчив икономически растеж в държавите от еврозоната и в държавите — членки на Европейския съюз.

1.4. ЕИСК следи отблизо много неблагоприятните инфлационни тенденции, които произтичат главно от покачващите се цени на суровините, храните и енергията, включително смущенията във веригата на доставки. В тази ситуация повишаването на лихвените проценти не е особено ефективен инструмент. Една твърде строга парична политика може също така да увеличи рисковете от рецесия и да забави толкова належащите частни инвестиции в енергийния преход. Поради това ЕИСК препоръчва ЕЦБ да извърши подходяща оценка на пропорционалността, като анализира внимателно страничните ефекти от по-строга парична политика и нейните последици за дългосрочните цели за ценова стабилност. ЕИСК обаче насърчава Европейската централна банка да намали основната инфлация, без да излага на риск икономическото възстановяване на ЕС. Поради горепосочените рискове ЕЦБ следва да действа предпазливо за нормализиране на паричната политика.

1.5. Като се има предвид рязкото покачване на цените на енергията и храните, ЕИСК препоръчва на определящите икономическите политики на национално равнище да създадат функционираща и ефективна мрежа за социална закрила за най-уязвимите групи от населението, включително най-засегнатите сегменти от средната класа, така че никой да не бъде пренебрегнат.

1.6. ЕИСК изразява загриженост относно продължаващото натрупване на държавен дълг. Поради това препоръчва да се предприемат стъпки за средносрочна фискална консолидация. С оглед на набирането на постъпления в националните бюджети ЕИСК вижда възможности за справедливо данъчно облагане, а оттам и за ефективно използване на публичните средства.

1.7. ЕИСК посочва, че задействането на общата клауза за дерогация в резултат на COVID-19 беше правилното решение. Въпреки че срокът ѝ беше удължен до 2023 г., ще трябва да се обмисли допълнително удължаване в случай че системните рискове продължат. Ето защо ЕИСК очаква Европейската комисия да подготви незабавно конкретни стъпки за реформиране на Пакта за стабилност и растеж.

1.8. Въпреки постигнатия напредък в създаването на финансов съюз, всички мерки по същество и системни мерки за завършване на банковия съюз и съюза на капиталовите пазари трябва да бъдат приети и приложени. Във връзка с това ЕИСК призовава отговорните организации и компетентните институции да обединят усилията си за създаване на финансов съюз.

1.9. ЕИСК подчертава отрицателното въздействие на разпокъсаността. Той посочва нестабилността на пазара на държавни облигации на пазарите в еврозоната. Ето защо приветства съобщението на Европейската централна банка от 15 юни 2022 г. относно подготовката на мерки за преодоляване на разпокъсаността в еврозоната.

1.10. ЕИСК подкрепя трансформацията на икономиките от еврозоната. В същото време посочва екзистенциалния риск, свързан с изменението на климата. С оглед на това и въпреки непредвидените сложни геоикономически развития, Комитетът препоръчва преминаване към възобновяеми енергийни източници и използване на финансовите ресурси, налични в рамките на плана за възстановяване, както и други финансови ресурси, включително подкрепата за финансиране от страна на частния сектор.

1.11. Подобно на други страни от ЕС, понастоящем държавите от еврозоната са изправени пред системни сътресения, рискове и заплахи. Поради това, като се има предвид критичният период, в който се намира човечеството, ЕИСК призовава всички държави и компетентни международни институции да работят заедно за справяне с всички безпрецедентни в исторически план системни сътресения, рискове и заплахи, пред които е изправен светът понастоящем. Забавянето на приемането и прилагането на мерките може да има мащабни последици не само по отношение на материалните загуби, но и най-вече по отношение на човешкия живот.

2. **Предистория и контекст**

2.1. Понастоящем се наблюдават две системни реални сътресения — COVID-19 и руското нашествие в Украйна, — които, наред с последвалата геоикономическа разпокъсаност, доведоха до висока степен на несигурност. Освен това покачващите се цени на суровините и храните породиха значителни социално-икономически рискове както в еврозоната, така и в ЕС. С оглед на екзистенциалната заплаха, която представлява изменението на климата, едно от най-големите предизвикателства за еврозоната и държавите — членки на ЕС, е преходът към зелена икономика.

2.2. Днешните икономически развития са придружени от безпрецедентни реални външни сътресения в държавите от еврозоната. Следователно от гледна точка на основните макроикономически показатели тези развития не могат да се разглеждат като стабилни. Освен това някои конкретни държави членки от еврозоната са изправени пред трайни структурни предизвикателства по пътя си към изграждането на устойчиви, издръжливи и приобщаващи икономики.

2.3. Преди тези две системни сътресения инфлацията беше относително ниска в почти всички държави членки от еврозоната. Относително по-ниски темпове на инфлация бяха регистрирани още преди началото на климатичната криза, а някои държави от еврозоната дори претърпяха дефлация. Днешната динамика на инфлацията изисква широко използване на инструментариума на ЕЦБ. Понастоящем инфлацията е един от най-големите рискове за устойчивия, стабилен и приобщаващ икономически растеж в еврозоната. Намаляването и стабилизирането на инфлацията и поддържането ѝ в рамките на целта за инфлация под 2 %, не могат да бъдат постигнати без адекватни промени в паричната политика на Европейската централна банка. В този контекст Управителният съвет предприе необходимите действия за изпълнение на мандата на ЕЦБ за поддържане на ценовата стабилност и за запазване на финансовата стабилност. В близко бъдеще е важно ЕЦБ да действа предпазливо за нормализиране на паричната политика.

2.4. От създаването на Европейския паричен съюз досега инфлацията никога не е била така висока. Тя произтича от цяла поредица от фактори, които доведоха до постепенно повишаване на темповете на инфлация дори по време на задълбочаващата се световна криза с COVID-19. Текущият в момента процес на икономическо възстановяване в еврозоната допълнително задълбочи тази отрицателна тенденция в резултат на намаленото предлагане. Руското нашествие в Украйна

също допринесе за покачването на цените. Основателно е да се постави въпросът до каква степен паричната политика на Европейската централна банка, с помощта на всички налични инструменти, с които разполага, може да забави растежа на инфлацията и постепенно да я върне към обявената цел за инфлацията и да я задържи в тези рамки, без да застраши стабилността на единната валута и икономическото възстановяване от кризата, предизвикана от COVID-19.

2.5. Настоящите тенденции на инфлацията не са нито временни, нито краткосрочни (както беше отбелязано през есента на 2021 г.), а показват висока степен на несигурност. През втората половина на миналата година покачването на цените се дължеше главно на цените на енергията, прекъсването на веригите на доставки, необичайно рязкото покачване на цените на суровините и по-високите транспортни разходи. Като се има предвид, че причините за настоящата ценова динамика са комплексни, паричната политика сама по себе си няма да успее да ограничи инфлацията. Необходимо е да се диверсифицира вносът на енергия и по този начин да се намали зависимостта от доставките от Русия. Диверсификацията предлага също така на държавите членки от еврозоната историческа възможност да предприемат спешни структурни реформи (например, административни реформи, съдебни реформи, реформи за укрепване на принципите на правовата държава) и да намалят зависимостта от вноса на традиционни енергийни суровини. Освен това е необходима намеса на пазара, за да се контролира динамичната променливост на настоящите цени на енергийния пазар. Във връзка с това ЕИСК приветства предложението на Комисията за спешна намеса за справяне с високите цени на енергията.

2.6. В същото време има данни, че много дружества са успели да увеличат печалбите си за единица продукция въпреки нарастващите цени на енергията. Анализът на ЕЦБ показва, че печалбите са били основен фактор за общата вътрешна инфлация, тъй като дружествата са прехвърлили по-високи разходи и са защитили и разширили маржовете си на печалба. Интервенциите на пазара в енергийния сектор също биха могли да ограничат динамиката на цените.

2.7. Текущите увеличения на цените са свързани главно с предлагането. Тази тенденция се отразява неблагоприятно на конкурентоспособността на еврозоната, тъй като води до по-високи разходи и натиск за повишаване на заплатите и възнагражденията в период на икономически спад. Ако този неблагоприятен модел се запази, той потенциално би могъл да доведе до стагфлация (въпреки че понастоящем тя не се наблюдава в държавите от еврозоната като цяло). В исторически план стагфлация беше отчетена преди почти 40 години. Ако външните системни сътресения продължат, не може да се изключи възможността да се стигне до нежелана стагфлация. От друга страна, ЕИСК посочва възможните неблагоприятни последици за търсенето, ако хората с ниски и средни доходи бъдат засегнати от реални загуби на заплати.

2.8. През 2021 г. се наблюдаваше относително благоприятна тенденция на икономически растеж в държавите членки от еврозоната без очаквания за рязко забавяне на инвестиционните и търговските потоци в резултат на високите равнища на икономическа несигурност. Глобалната криза, предизвикана от COVID-19, може да задълбочи разделението по отношение на икономическия растеж в еврозоната, ако не бъдат приети и осъществени структурни реформи. Тази дивергентна тенденция може да окаже значително въздействие върху сближаването и да задълбочи това неблагоприятно развитие в държавите членки от еврозоната.

2.9. В краткосрочен план перспективите за потенциален растеж на инвестициите не са окуражаващи. При инструментите, приети за възстановяването след COVID (Механизъм за възстановяване и устойчивост), започна да се наблюдава известно отслабване в резултат на несигурността по отношение на инвестициите, причинена от войната в Украйна. Поради това е важно отделните икономики да са в състояние да се справят с продължаващите смущения в търговските и инвестиционните потоци и с продължаващата несигурност на световната икономика, но най-вече с високото равнище на несигурност в държавите членки от еврозоната.

2.10. Забавянето на икономическия растеж се дължи и на значителното покачване на цените на енергията, пред което са изправени домакинствата. Някои държави членки предприеха мерки за справяне с повишаването на цените под формата на субсидии, промени в ДДС, включително допълнителни социалноосигурителни вноски, и социални тарифи за енергия за домакинствата с най-ниски доходи. Поради това е необходимо да се преосмисли ефективното използване на енергията в домакинствата и да се променят навиците за потребление на енергия. Покачващите се цени на енергията доведоха до постепенно изместване на други стоки от потребителската кошница, чието търсене понастоящем е намаляло. Освен това по-високите цени на енергията за домакинствата водят до промяна в модела им на потребление и до значителен спад в потреблението на определени стоки. Енергията обаче е основно благо и потреблението ѝ може да бъде намалено само в ограничена степен, което означава, че особено по-бедните домакинства ще пострадат от тези скокове на цените.

2.11. COVID-19 оказа силно отрицателно въздействие върху публичните финанси в държавите членки от еврозоната. Общата клауза за дерогация от Пакта за стабилност и растеж беше задействана през март 2020 г. за справяне с кризата, предизвикана от COVID-19. Беше създадена и Временната рамка за мерки за държавна помощ, която позволява мащабно използване на фискални стимули в подкрепа на стопанския сектор, но също така и за запазване на социалната стабилност.

2.12. Фискалната реакция и свиването на производството доведоха до значително увеличение на съотношенията на държавния дълг към БВП, особено в някои държави членки с висок дълг. От първостепенно значение е да се продължи да се гарантира устойчивост на държавния дълг чрез постепенното му намаляване. Като се има предвид, че равнищата на цените на енергията ще останат високи в средносрочен план, ще бъде необходим преглед на механизмите за изграждане на пазара и цените, заедно с допълнителни мерки за фискална подкрепа, за да се подпомогнат домакинствата и дружествата, които са особено засегнати от повишението на цените на енергията.

2.13. Увеличените разходи за сигурност и други приоритети от критично значение могат да доведат до временно влошаване на икономическата позиция на еврозоната в световната икономика. В този контекст държавите членки от еврозоната са изправени пред голямото предизвикателство да преминат към устойчив икономически растеж и да запазят дела на икономиката на еврозоната спрямо други световни конкуренти, като използват всички налични инструменти, съчетани с ефективни индивидуални политики, включително дипломатически инструменти.

2.14. В последно време обменният курс на еврото спрямо щатския долар спадна в резултат на неблагоприятните геополитически развития — спад, който започна през май 2021 г. Обезценяването на еврото, втората основна резервна валута, се дължи главно на различните парични политики, провеждани от Европейската централна банка и Системата на Федералния резерв (FED).

2.15. Въз основа на горепосочените анализи Европейската комисия представи икономическата си прогноза (юли 2022 г.), която се определя главно от развитията в Украйна. Съгласно прогнозата тази година икономическият растеж ще бъде 2,7 % в държавите — членки на ЕС, и 2,6 % в еврозоната, като според Комисията през следващата година ще спадне до 1,5 % и 1,4 %. Очаква се тази година средният темп на инфлация да достигне 7,6 % в ЕС и 7,6 % в еврозоната, а през следващата година инфлацията да спадне съответно до 4,6 % и 4 %.

3. **Общи бележки**

3.1. ЕИСК подчертава, че краткосрочното, но и средносрочното икономическо развитие на държавите от еврозоната е и би могло да бъде силно повлияно от въздействието на руското нашествие в Украйна. Това неблагоприятно развитие е системно и няма паралел в следвоенната история. Поради това е много трудно да се прави сравнение с други сътресения, които в миналото са имали отрицателно въздействие върху икономическото развитие в еврозоната. Във всеки случай съществува много висока степен на несигурност, което затруднява определянето на перспективите по отношение на бъдещите развития.

3.2. ЕИСК отбелязва, че траекторията на основните макроикономически и микроикономически показатели в държавите от еврозоната не е окуражаваща. Нивото на несигурност е особено високо. По-специално съществуват редица неизвестни променливи, които могат да въздействат върху и без това изключително високите равнища на несигурност, главно от геополитически и икономически характер.

3.3. ЕИСК счита, че инфлационната тенденция представлява висок риск за социално-икономическия напредък в държавите от еврозоната. Настоящият инфлационен риск е свързан главно с доставките и прекъсването на веригите за създаване на стойност. Развитията в Украйна, особено в областта на енергийните ресурси, включително цените на суровините, заедно с мерките за ограничаване на разпространението на COVID-19, доведоха до промени по отношение на предлагането.

3.4. Днешната динамика на инфлацията изисква широко използване на инструментариума на ЕЦБ за постигане на ценова стабилност чрез гъвкава парична политика. ЕЦБ следва да действа предпазливо зя нормализиране на паричната политика. Нещо повече, очаква се, че паричната политика ще продължи да подкрепя икономическата политика в държавите членки от еврозоната.

3.5. ЕИСК подчертава, че инфлационният риск не е овладян в държавите членки и че опитите за неговото премахване са само частични. Предвид продължаващата неблагоприятна тенденция на инфлацията и нейното въздействие върху домакинствата, в съчетание с развитието на конкурентоспособността, ЕИСК призовава всички компетентни и отговорни институции да приемат и приложат всички спешни мерки за компенсиране на отрицателните ценови шокове. В същото време трябва да се предотвратят сътресенията на пазара на държавни облигации в еврозоната ([1]).

3.6. ЕИСК приветства публикуването на програмата REPowerEU. Той очаква тази програма да допринесе за постепенното намаляване на зависимостта от енергийни ресурси от Руската федерация. Освен това тя предлага възможността за постепенно премахване на най-големите рискове, свързани с разходите, които представляват сериозна заплаха за ценовата стабилност в държавите от еврозоната.

3.7. ЕИСК очаква REPowerEU да донесе две други ключови ползи: i) планът би могъл да стимулира значително увеличаване на инвестициите в избрани сектори и области и по този начин да осъществи концепция, която датира отпреди руското нашествие в Украйна. Основната идея е, че тази година ще бъде важна от гледна точка на растежа на инвестициите, по-специално в избрани области от обществен интерес; ii) REPowerEU следва да допринесе значително и за най-важните структурни промени, пред които е изправено настоящото поколение и по този начин да постигне ключовите цели за повишаването на конкурентоспособността, устойчивостта и издръжливостта на икономиките от еврозоната, постигайки основните цели на Зеления пакт.

3.8. ЕИСК следи отблизо основното преразпределяне на инвестициите в сравнение с първоначалните инвестиционни планове. Може да се очаква растежът на инвестициите да бъде по-нисък в секторите, свързани с енергийното преструктуриране и изпълнението на приоритетите на Зеления пакт за държавите от ЕС. Не е ясно какви ще бъдат перспективите в сектори и области, които не са пряко свързани. В този контекст ще бъде важно да се види развитието на малките и средните предприятия, опериращи в традиционни икономически сектори (не онези, които са необходими от стратегическа гледна точка или които търсят високи постижения на световно равнище) и използващи потенциалните възможности в отделните региони.

3.9. ЕИСК подкрепя категорично отдаването на дължимото внимание не само на изпълнението на настоящите критични приоритети, но и на гарантирането на еднакви резултати в областта на иновациите във всички региони, еврозоната и ЕС като цяло. Подценяването на тази цел може да изостри дивергентните тенденции между регионите в еврозоната и държавите — членки на ЕС.

3.10. ЕИСК приветства възможността за по-силно сближаване благодарение на растежа в доскоро по-слабо развитите държави членки от еврозоната, който в дългосрочен план нарастваше с по-висок темп от средния за еврозоната. В този контекст следва да се отбележи, че COVID-19 и настоящата война в Украйна могат да доведат до процес на задълбочаващи се различия в държавите членки от еврозоната, което не допринася за постигането на основните идеи, изложени в Договора от Маастрихт.

3.11. ЕИСК приветства и подкрепя текущия дебат относно разработването на новата институционална рамка за публичните финанси в държавите — членки на ЕС. В този контекст Комитетът посочва, че актуализирането на фискалните правила на Пакта за стабилност и растеж е свързано преди всичко с предизвикателството да се съчетае финансовата устойчивост с очевидните нужди от публични инвестиции.

3.12. ЕИСК вижда възможности за взаимна координация и връзки между различните видове политики, насочени към гарантиране на устойчивостта на държавния дълг. Освен това в обосновани случаи е необходимо да се подкрепят фискалните стратегии, в съответствие със средносрочен подход към фискална корекция, насочен към възстановяването и издръжливостта. Комитетът очаква да бъдат постигнати реалистични и осъществими решения, които да доведат до платформа за публичните финанси, която следва да бъде въведена незабавно.

3.13. Като се има предвид, че публичните бюджети са подложени на натиск след кризата, предизвикана от COVID-19, допълнителните компенсаторни мерки за подпомагане на домакинствата и предприятията да се справят с енергийната криза трябва да бъдат целенасочени и ефективни. ЕИСК правилно разбира и зачита настоящите причини за гарантиране на сигурността, хуманитарните и социалните нужди и тяхното въздействие върху националните бюджети в еврозоната. В този контекст ЕИСК приветства решението на Комисията да удължи задействането на клаузата за дерогация от Пакта за стабилност и растеж и я призовава да представи възможно най-скоро конкретни предложения за реформа на Пакта за стабилност и растеж.

([1]) Ето защо ЕИСК приветства съобщението на ЕЦБ от 15 юни 2022 г., в което се заявява намерението ѝ да работи по инструмент за борба с разпокъсаността в еврозоната.

3.14. ЕИСК многократно е заявявал, че както и в миналото, и още повече днес, са необходими повече усилия за укрепване на позицията на еврозоната в международен контекст. Понастоящем икономиките от еврозоната са изправени пред нови предизвикателства, свързани с общия риск за сигурността и структурните промени. Освен това икономическите и политическите развития могат да повлияят на позицията на еврото в международната парична и платежна система. Прекратяването на руската агресия и войната в Украйна и възстановяването на териториалната цялост на Украйна могат да доведат до съживяване на световната икономика и до укрепване на позицията на икономиката на еврозоната в нея.

4. **Конкретни бележки**

4.1. ЕИСК е убеден, че за да се гарантира относителна социално-икономическа стабилност в държавите членки от еврозоната на фона на преобладаващите високи равнища на геополитическа и икономическа несигурност, свързана с рисковете от нарастваща инфлация и нарастващ държавен дълг, ще бъде важно вниманието да се съсредоточи върху правилните приоритети, когато се използват средства по Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ). Този инструмент дава възможност на държавите — членки на ЕС, да емитират съвместно облигации на капиталовите пазари и досега се оказа много ефективен. Поради това ЕИСК би приветствал горещо практическото му използване и в бъдеще. Във връзка с това ЕИСК вижда възможност за използване на Механизма за възстановяване и устойчивост след 2026 г.

4.2. ЕИСК подчертава, че продължаващото руско нашествие в Украйна може да доведе до нежелана рецесия и дори до стагфлация в някои държави от еврозоната. Поради това повече от всякога е необходим внимателен мониторинг на тези неблагоприятни развития и превантивни действия за справяне с тях.

4.3. ЕИСК отбелязва, че безработицата и тенденциите на пазара на труда сочат относителна стабилност. В същото време Комитетът подчертава относително големите различия между националните равнища на безработица в сравнение с периода преди 2008 г. В някои държави членки от еврозоната преобладава структурната безработица, съчетана с недостиг на квалифицирана работна ръка. Именно този относителен недостиг на висококвалифицирана работна ръка не дава достатъчно възможност за повишаване на конкурентоспособността в избрани сектори и области. В този контекст ЕИСК отбелязва, че все още има достатъчно възможности за повишаване на квалификацията и преквалификация в държавите членки от еврозоната и в ЕС, които не се оползотворяват.

4.4. ЕИСК е силно обезпокоен от отрицателните тенденции по отношение на неравенството и от увеличаването на бедността в държавите членки от еврозоната и в целия ЕС. Неравенството в най-широкия смисъл на думата е до голяма степен и наследство от световната финансова криза. COVID-19 допълнително изостри тази неблагоприятна тенденция. Нарастващите цени на енергията и храните понастоящем засягат най-уязвимите групи от населението, както и домакинствата с ниски и средни доходи. Поради тази причина ЕИСК настоятелно призовава всички компетентни институции да създадат ефективно работеща мрежа за социална закрила, така че никой да не бъде пренебрегнат.

4.5. ЕИСК отново привлича вниманието към възможното и непредвидено развитие на допълнителни мутации, пандемии и епидемии. Появата и бързото разпространение на COVID-19 показаха, че секторът на здравеопазването е много неподготвен за пандемията. Поради това са наложителни по-задълбочена подготовка, но преди всичко по-отговорна политика от страна на всички компетентни органи и институции в тази област. ЕИСК отбелязва, че както показаха развитията през последните две години, най-голямата възвръщаемост на инвестициите идва от инвестициите в здравеопазването и профилактиката.

4.6. ЕИСК подчертава, че подкрепата за предоставянето на допълнителна ликвидност след избухването на пандемията от COVID-19 беше правилното решение. Като се има предвид обаче, че някои конкретни операции бяха временно преустановени, сега ще бъде необходимо вниманието да се съсредоточи върху гарантирането на платежоспособността на някои предприятия. Ще бъде необходима и допълнителна ликвидност за подкрепа на растежа след пандемията. Поради това ЕИСК счита, че е от решаващо значение да се даде импулс на създаването на съюза на капиталовите пазари и банковия съюз.

4.7. ЕИСК отбелязва, че е в ход процес на фрагментиране на световната икономика. Руското нашествие в Украйна доведе до разпокъсаност в международната търговия, международните плащания, международните валутно-финансови отношения, международния транспорт, международната наука и научни изследвания, световните вериги за създаване на стойност, както и в други области. Този процес оказа силно отрицателно въздействие върху социално-икономическото развитие в държавите от еврозоната.

4.8. ЕИСК отбелязва, че настоящата висока степен на икономическа и геоикономическа несигурност, придружена от високи рискове, е най-сложната ситуация в цялата история на проекта за европейска интеграция. Като се има предвид непредсказуемостта на бъдещите социално-икономически развития, наложително е компетентните институции да приемат и приложат цял набор от мерки за намаляване и премахване на външните сътресения за икономиките на държавите членки от еврозоната.

Брюксел, 27 октомври 2022 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Christa SCHWENG